

Sak 8.02

Notat til NJs landsmøte 2023

Prinsipper for forvaltning av vederlagsmidler

Norsk Journalistlag representerer en vesentlig del av norske opphavere på vårt område og har gjennom avtalelisens rett til å forvalte opphavsrettighetene kollektivt på vegne av alle opphavere innenfor dette området. Dette forutsetter samtykke fra organisasjonens medlemmer. I NJ foreligger denne aksepten gjennom medlemskapet (NJs vedtekter §14).

NJ har gitt forvaltningsorganisasjonene Kopinor (fotokopiering) og Norwaco (kabelvederlag) mandat til å forhandle fram avtaler med private og offentlige organisasjoner, som gir dem rett til å kopiere opphavsrettsbeskyttede verk til en avtalt pris.

NJs landsmøte gjør overordnet vedtak om hvordan organisasjonen forvalter kollektive vederlagsmidler. Den detaljerte bruken av midlene ligger til landsstyret ved de årlige budsjettvedtakene.

I juli 2021 trådte ny Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv i kraft, for midler som mottas fra 2022. Landsmøtet 2023 får ved dette notatet en redegjørelse for hva loven innebærer, og forslag til vedtak som skal oppfylle lovens vilkår.

Tiltak for å sikre forvaltning i tråd med ny lovgivning

- Norsk Journalistlag ble registrert hos Patentstyret 30. august 2021.
- Nettsidene nj.no gir bedre informasjon til rettighetshaverne om NJ som forvalter av vederlagsmidler.
- NJs regnskaper skiller mellom driftsmidler og vederlagsmidler.
- NJ vil utvikle årsregnskap og beretning for vederlagsforvaltningen til en årlig åpenhetsrapport.
- Vederlagsforvaltning legges inn i NJs vedtekter.
- NJs landsmøte beslutter prinsipper for kollektiv forvaltning av opphavsrettsmidler.

Vederlagsmidler brukes til kollektive tiltak for rettighetshaverne

De kollektive ordningene har ikke vært knyttet opp til den enkelte opphaver, men et kollektiv av opphavere. Måten volumet av kopiering måles på og måten vederlagsstørrelsen beregnes på gjør det for flere av medlemsorganisasjonene, blant annet NJ, praktisk umulig å føre vederlaget tilbake til den enkelte opphaveren.

Opphaverne stiller i utgangspunktet med like rettigheter overfor midlene som er samlet inn. I noen tilfeller, for eksempel ved utdeling av reisestipender, har det vært lagt vekt på kriterier som ansiennitet.

Hvilken form utdelingen skulle ha, har ikke fulgt direkte av åndsverkloven. Oppgjøret har skjedd i form av kollektive tiltak som kommer gruppen av rettighetshavere til gode. Eksempler på aktiviteter som hel- eller delfinansieres av vederlagsmidler via NJ, er debattmøter og konferanser som Hauststormen, Svarte Natta og SKUP, og fellesordninger som Norsk Presseforbund, Institutt for Journalistikk, Pressen hus, samt individuelle tildelinger, som stipender, prispenger og kursplasser.

Alle rettighetshavere på området, uavhengig av medlemskap i NJ, har samme rett til stipender, priser, deltakelse på arrangementer og andre aktiviteter eller ytelser.

En full redegjørelse over hvilke vedtak NJ har gjort for bruken av midlene de siste årene, hvordan midlene er brukt, og hvem som har nytt godt av disse, ligger som vedlegg til dette notatet.

Forvaltning av kollektiv opphavsrett

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett § 1 sier at forvaltningen skal «håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte», og videre i § 21 at midlene skal fordeles «til rettighetshavere på en betryggende og nøyaktig måte og i overenstemmelse med de generelle fordelingsprinsippene». §22 sier at man skal «identifisere og lokalisere rettighetshavere».

Identifisering og lokalisering av rettighetshavere

Forvaltningsorganisasjonene Norwaco og Kopinor har avtalene med brukerne av opphavsrettslig materiale, og innhenter opplysninger om hva som kopieres og tilgjengeliggjøres. Det er store forskjeller på muligheten til å innhente informasjon om rettighetshaverne innenfor forskjellige bransjer. Kompleksiteten i redaksjonell virksomhet og vanskelighetene med å identifisere hvilke verk som er kopiert og videreformidlet, gjør det ikke realistisk på vårt område å finne den enkelte rettighetshaver.

Krediteringen av opphavere knyttet til et redaksjonelt verk, er lite presis. Ikke alle opphavere krediteres, og hvilket omfang eller verkshøyde som er knyttet til den enkelte, registreres i liten grad eller ikke i det hele tatt. Tekster, titler, foto, illustrasjoner, regi, klipp, grafiske virkemidler og samlet presentasjon danner en stadig mer kompleks redaksjonell helhet.

Stoffutveksling mellom mediehus forvansker dette ytterligere, da opphavsrettslig materiale brukes i stort omfang uten at koblingen mot opphaver nødvendigvis følger med.

Digitalt materiell utvikler seg fra time til time ved nyheter og aktuelle hendelser, eller ved andre oppdateringer, gjerne med forskjellige opphavere involvert. Stoffet presenteres på flere plattformer, gjerne ved at flere opphavere bidrar til å tilpasse saken. En sak eller ett produkt kan altså ha annerledes opphavsrettslig status fra en versjon til en annen.

Identifiserende kunnskap mangler pr i dag

Opplysningene som hentes inn av forvaltningsorganisasjonene er ikke så detaljerte at de per i dag identifiserer den enkelte opphaver slik at midler kan fordeles nøyaktig og på «grunnlag av den konkrete (faktiske) bruken av materialet». Med vederlaget fra Kopinor følger ikke annen informasjon enn hvilket avtaleområde (f eks bedrifter, eller skoleverket) vederlaget er innkrevd fra. NJ kan ikke forvente noen annen dokumentasjon framover.

Norwaco har kunnskap om tilgjengeliggjøringen, men ikke bruken av programmene. Norwaco har selv beskrevet situasjonen «På de fleste av Norwacos avtaleområder vil det innebære uforholdsmessige kostnader å fordele vederlag individuelt på bakgrunn av faktisk bruk av hvert verk eller prestasjon...» Opphavere som bidrar til audiovisuelle verk, som TV-serier og radioprogrammer, kan på sikt bli enklere å identifisere, men pr i dag har verken NJ eller andre sammenlignbare organisasjoner verktøy for å

gjøre individuell tildeling.

Det finnes ingen annen registrering av hva som kopieres og videreformidles, og det er ikke realistisk eller rimelig pr i dag å kreve slik registrering av brukerne på vårt område. Det kan også være konflikter knyttet til personvernlovgivning i denne sammenheng.

NJ kan heller ikke lage oversikter over alle verk alle rettighetshavere på redaksjonelt område har vært involvert i, slik man kanskje kan på andre områder.

Det synes klart at NJ ikke fra rettighetshaversiden kan identifisere hvilke verk som kopieres og videreformidles. Om slik kunnskap kan innhentes i fremtiden, kan forvaltningen endres.

Bruk av analogier eller kunnskap fra liknende områder

Dersom den individuelle opphaver ikke kan finnes, kan man bruke såkalte analogier for å fordele midlene. Den mest ytterliggående formen for analogi, kunne være å dele alt likt på alle medlemmer og andre rettighetshavere. Etter administrative kostnader ville den skattbare tildelingen til hver rettighetshaver være uforholdsmessig liten.

En annen analogi kunne være å tildele midler etter hva som produseres av den enkelte, etter en antakelse om at alt som produseres, kopieres og videreformidles i like stor grad. Det er imidlertid ikke tilfelle. Noe kopieres aldri, noe kan kopieres mye.

En analogi kunne være om enkelte typer stoff kopieres mer enn annet, og redaksjonelle medarbeidere som lager dette stoffet, skulle tildeles mer av midlene. Det forutsetter identifisering av rettighetshaverne på disse områdene. Heller ikke på gruppenivå synes det mulig å få en rettferdig fordeling ut fra slike vurderinger.

Andre analogier har også det til felles at de på ingen måte tilgodeser den «konkrete (faktiske) bruken», og at det vil være umulig å si med rimelighet at de vil komme de riktige opphavere til gode.

Redaksjonell virksomhet skiller seg vesentlig fra andre opphavsrettsområder og det er vanskelig å se at «kunnskap fra liknende områder» er tilgjengelig.

Det er per i dag ikke grunnlag for individuell fordeling eller fornuftige analogier i undersøkelsene som gjøres i forvaltningsorganisasjonene eller gjennom andre rapporter. Det finnes heller ikke systematisk kunnskap om mengden opphavsrettslig stoff den enkelte bidrar med. Følgelig finnes heller ingen identifiserende faktorer å fordele ut fra.

Kollektive formål er bransjepraksis

Departementet uttaler i forarbeidene at loven ikke er ment å endre «velfungerende systemer for fordeling av vederlag.» Vurderingen i Norsk Journalistlag har i alle år vært at kostnadene ved å søke å finne den individuelle opphaver vil spise opp vederlaget, og at det har større verdi for rettighetshaverne å ha rimelig tilgang til kurs og konferanser via Institutt for Journalistikk og SKUP, Hellkonferansen, stipender og prispenger, selvdømmeordningen PFU, mm.

Det er fortsatt anledning til å gjøre såkalt fradrag for midler til «sosiale, kulturelle eller utdanningsmessige ytelser» som kan finansieres av de kollektive vederlagsmidlene, etter bransjepraksis. Praksis i mediebransjen er at vederlagsmidlene brukes nettopp til denne type formål.

Organisasjonen bestreber seg på å tildele midler til forskjellige områder av bransjen og ulike typer opphavere, slik at alle rettighetshavere skal kunne finne tilbud som er tilpasset seg og at vederlagsmidlene dermed fordeles «på en betryggende måte».

Alle aktiviteter som finansieres med vederlagsmidler, er åpne for alle rettighetshavere på samme måte, uavhengig av medlemskap. Når andre organisasjoner og NJs egne lag og konferanser får av disse midlene til aktiviteter, er det en forutsetning at det skal informeres om disse på en slik måte at også ikke-medlemmer inviteres inn på like vilkår.

Ut fra kunnskapen om at den enkelte rettighetshaver ikke kan identifiseres, vurderes det slik at beste forvaltning av midlene er å bruke dem til kollektive formål for opphaverne i bransjen.

Sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser

Mange av aktivitetene som finansieres av vederlagsmidler er en kombinasjon av de tre formålene. Det gis sjelden midler til rene sosiale formål. Debattmøter og seminarer i regi av lokallag, NJ Frilans og NJ student, de store journalistfaglige konferansene i regi av NJ selv eller andre organisasjoner og deltakelsen i Pressens hus, er aktiviteter som oppfyller alle de tre formålene.

Kulturelle formål

I NJ-sammenheng kan det forstås som at aktivitetene bidrar til gode rammebetingelser og forståelse for den bransjen rettighetshaverne er en del av. Det brukes vederlagsmidler på juridisk bistand og rådgivning til rettighetshavere, rammebetingelsene for journalistikken og forvaltningen av presseetikken gjennom blant annet Norsk Presseforbund, utgivelse av Journalisten.no som en åpen publikasjon om bransjen, tilgjengelig for alle, medierettsarbeid, arbeidsmiljøarbeid og mediepolitisk arbeid for rettighetshavere individuelt og som gruppe.

Rene utdanningsmessige formål

Det har vært svært viktig for NJ at rettighetshaverne får tilgang på gode kompetansehevende tiltak. Det brukes vederlagsmidler slik at alle i bransjen kan gå på rimelige kurs på Institutt for Journalistikk (IJ), tilskudd til frilansernes studiepermisjonsordning, særskilte kursrettigheter for arbeidsledige, frilansere og andre grupper rettighetshavere, forskning, utredninger og temakonferanser for grupper av rettighetshavere.

Individuell tildeling – stipender og pristildelinger

Individuell tildeling i form av f.eks. stipender regnes også som et «sosialt, kulturelt eller utdanningsmessig tiltak». Stipender og pristildelinger er en viktig del av NJs fordeling av vederlagsmidlene. Det er midler som kommer den enkelte opphaver til gode direkte, uten at de er direkte koblet til konkret og faktisk bruk av opphavsrettslige materiale.

Ufordelbare midler

Dersom individuelle rettighetshavere ikke er funnet innen tre år etter utløpet av det regnskapsåret inntektene ble krevd inn, kan vederlagsmidlene benyttes i henhold til vedtak i organisasjonen.

Det forstås slik at dette gjelder dersom fordelingen i utgangspunktet er individuell, men midlene likevel ikke kan utbetales innen tre år. Skulle det forstås slik at NJ skulle vente tre år med å bruke pengene, ville konsekvensen være at mange av aktivitetene som finansieres av og for kollektivet, må avvikles eller legges på is. Alternativt kan aktiviteter for bransjen drives videre med NJ-medlemmenes kontingentmidler. Det vil igjen bety at andre aktiviteter og tilbud som organisasjonen driver, må avvikles, og sentral aktivitet må reduseres enten for en periode eller permanent.

Vurderingen er at NJs praksis bør fortsette slik at pengene kommer rettighetshaverne til gode, gjennom forankring i reglene om bruk av midler til «sosiale, kulturelle og utdanningsmessige formål».

Administrasjonskostnader

Før fordeling av vederlagsmidler til rettighetshaverne kan det gjøres fradrag for administrasjonskostnader. For Kopinor- og Norwacomidler har NJ gjort fradrag på 15 prosent til administrasjon etter en vurdering av sekretariatets arbeid knyttet møtevirksomhet i forvaltningsorganisasjonene, forhandlinger med de andre

rettighetsorganisasjonene (medlemsorganisasjonene), forvaltning av midlene, søknadsbehandling, tildelinger, utbetalinger, regnskapsføring og rapportering av midlene. Med nye krav knyttet til forvaltningen, er omfanget av administrasjon ikke blitt mindre.

Åpenhetsrapport og regnskap

NJs regnskaper skiller mellom driftsmidler og vederlagsmidler, og det legges egne budsjetter for vederlagsmidler. Sekretariatet vil i forbindelse med årsregnskapene lage en rapport over bruken av midlene slik at nye krav om en åpenhetsrapport ivaretas. Landsstyret behandler regnskap og åpenhetsrapporten årlig.

Landsstyrets dokumenter legges åpent ut for organisasjonen i forkant av møtene, og protokollene publiseres når de er godkjent. Landsmøtet får årsregnskaper og beretning, samt åpenhetsrapportene, til behandling perioden etter.

Forslag nr. 8.02.01

Forslagsstiller: Landsstyret

Prinsipper for fordeling, fradrag og bruk av vederlag til rettighetshavere:

Norsk Journalistlag mottar kollektive vederlagsmidler via forvaltningsorganisasjonene Kopinor og Norwaco på vegne av opphavere i bransjen. Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett ligger til grunn for Norsk Journalistlags forvaltning av opphavsrettsmidler, også kalt vederlagsmidler.

Identifisering av rettighetshavere

Dersom det finnes informasjon om bruken av opphavsrettslig materiale som kan identifisere og lokalisere rettighetshavere, skal dette ligge til grunn for fordeling av vederlagsmidler.

Administrasjonskostnader

Norsk Journalistlag gjør fradrag for begrunnede og dokumenterte administrasjonskostnader. Landsstyret vedtar rammene for NJs administrasjonskostnader kommende år.

Sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser

Norsk Journalistlag gir tilbud om sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser til rettighetshaverne for vederlagsmidlene (unntatt administrasjonskostnader).

Ytelser som kan falle inn under kulturelle formål til rettighetshavere individuelt og som gruppe, er juridisk bistand og rådgivning på opphavsrettsfeltet, forvaltning av presseetikken gjennom Norsk Presseforbund og Pressens Faglige Utvalg, utgivelse av Journalisten, generelt opphavsrettsarbeid, medierettsarbeid, og arbeidsmiljøarbeid.

Ytelser som kan falle inn under utdanningsmessige formål til rettighetshavere individuelt og som gruppe, er individuelt fordelte stipender til målrettede mottakergrupper, kurs- og kompetansetilbud via Institutt for Journalistikk, egne kurstilbud for frilansere, arbeidsledige og andre grupper av rettighetshavere som midlene særskilt kan tilhøre, samt forskning og utredninger knyttet til bransjens virke og

rammebetingelser.

Ytelser som også faller inn under sosiale, kulturelle og utdanningsmessige formål for rettighetshavere individuelt og som gruppe, er journalistfaglige debattmøter, seminarer og konferanser i regi av NJs egne organer, eller i regi av andre organisasjoner og deltakelse i Pressens hus.

Fordeling og utbetaling

Det foreligger per i dag ikke informasjon som muliggjør identifisering av rettighetshavere på en slik måte at vederlagsmidlene kan fordeles individuelt. Av denne grunn disponeres midlene til fordel for kollektive tiltak som kommer medlemmer og ikke-medlemmer til gode.

Tildeling av midler til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser gjøres av NJs landsstyre i forbindelse med budsjettering for kommende år. NJs arbeidsutvalg har delegert myndighet til å vedta detaljerte tildelinger til journalistfaglige aktiviteter innenfor budsjetterte rammer.

Tildelinger skal skje senest 9 måneder året etter at midlene ble krevd inn, med mindre det er saklig grunn til noe annet. Stipender som er knyttet til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser kan tildeles i tilknytning til disse aktivitetene.

Likebehandling av rettighetshavere

Andre organisasjoner i bransjen kan søke om midler til kollektive sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser for rettighetshavere før budsjettbehandlingen hvert år.

Ved fordeling av vederlag og tilbud om sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder stipender fra vederlagsmidlene, skal NJ likebehandle medlemmer og utenforstående rettighetshavere. Andre organisasjoner som tildeles midler, skal likebehandle på samme måte.

Informasjon

Informasjon om vederlagsordningene offentliggjøres som minimum på Norsk Journalistlags nettsted. Annonsering, nyhetsbrev og sosiale medier er også eksempler på kanaler som kan benyttes til f.eks. stipendutlysninger.

Finansiell forvaltning og regnskap

Vederlagsmidler som ikke er fordelt, investeres ut fra samme retningslinjer som øvrige midler organisasjonen forvalter.

Vederlagsmidler forvaltet av Norsk Journalistlag skal ikke brukes til kjøp eller pantsettelse av fast eiendom.

NJs landsmøte gjør valg av revisor for alle midler NJ forvalter.

Åpenhetsrapport for bruken av vederlagsmidler, godkjennes av NJs landsstyre hvert år, og legges fram for landsmøtene sammen med de øvrige regnskapene.

NJs budsjetter og regnskaper holder vederlagsmidler og øvrige inntekter og eiendeler adskilt.

Vedlegg:

Norsk Journalistlag

Bruk av vederlagsmidler 2017-2021

Hvordan bruker Norsk Journalistlag vederlagsmidlene? Det handler dette notatet om.

Vi går ikke inn på det rettslige grunnlaget, drøfter ikke individuell fordeling opp mot kollektiv forvaltning og vurderer ikke formålene som organisasjonen bruker penger på.

Beskrivelsen tar for seg perioden 2017-2021. Vi går fem år tilbake, fordi 2020 og 2021 var unntaksår, da smittevernrestriksjoner under pandemien begrenset aktiviteter.

Notatet er utarbeidet i september 2022.

NJs forvaltning

NJ forvalter opphavsrettsmidler på vegne av medlemmer og ikke-medlemmer som også er rettighetshavere.

Alle tilskudd og bevilgninger er vedtatt av NJs landsmøte og av landsstyret i forbindelse med budsjettvedtak. Tildelinger skjer etter søknad.

Hovedregelen i Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. er at vederlag skal fordeles individuelt. Når det ikke er mulig, kan vederlagsmidlene fordeles kollektivt.

Ved utløpet av 2021 utgjorde vederlagsfondet i NJ kr 31 828 990. Gjennom flere år har det vært en målsetting å benytte mer av fondet til beste for rettighetshaverne.

Landsmøtet 2019 vedtok at bruken av midler skulle trappes opp. Men både i 2020 og 2021 lå aktiviteten nede grunnet pandemien. Flere journalistfaglige konferanser måtte avlyses.

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
Inntekter	17 059 864	19 318 319	20 558 817	21 504 492	14 128 540
Adm. andel til NJ	2 493 217	2 839 180	2 983 386	3 090 398	1 999 241
Til fordeling	14 566 647	16 479 139	17 575 431	18 414 094	12 129 299
Tilskudd	10 690 857	10 326 787	12 905 841	12 508 055	15 259 735
Aktiviteter	2 824 194	3 544 126	4 237 116	3 675 222	4 879 070
SUM	13 515 051	13 870 913	17 142 957	16 183 277	20 138 805

Vederlagsinntektene

NJ har følgende vederlagsinntekter:

- Kopivederlag
- Kabelvederlag
- Kulturarvvederlag
- Privatkopieringsvederlag
- Vederlag fra digital kopiering

Kopivederlaget fra Kopinor omfatter fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanning, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner.

Kabelvederlag, kulturarvvederlag og privatkopieringsvederlaget kommer fra Norwaco, som forvalter rettigheter i forbindelse med audiovisuelle produksjoner.

Vederlag fra digital kopiering kommer fra Klareringstjenesten til Mediebedriftenes Landsforening. NJ mottar bare vederlag på vegne av frilanserne.

Her er en samlet oversikt over NJs vederlagsinntekter i 2017-2021:

	2017	2018	2019	2020	2021
Kopivederlag	11 160 514	11 925 859	12 626 447	12 413 599	6 886 379
Kabelvederlag	3 716 528	5 216 815	4 926 426	5 381 029	4 280 860
Kulturarvvederlag	102 587	856 322	868 119	881 868	413 832
Privatkopiering	1 934 797	1 171 362	2 008 723	2 705 518	2 400 801
Digital kopiering	145 438	147 961	129 102	122 478	146 668
SUM	17 059 864	19 318 319	20 558 817	21 504 492	14 128 540

At kopivederlaget var lavere i 2021, har sammenheng med forhandlinger om fordeling. Det kan forventes etterbetalinger og fremtidige utbetalinger på samme nivå som tidligere.

Administrasjonsandelen til NJ

	2017	2018	2019	2020	2021
Adm. andelen	2 493 217	2 839 180	2 983 386	3 090 398	1 999 241

Ifølge Lov om kollektiv opphavsrett kan medlemsorganisasjoner som NJ gjøre fradrag i sin del av vederlagsmidlene til «begrunnede og dokumenterte» administrasjonskostnader.

Administrasjonsandelen er 15 prosent, med ett unntak: For vederlaget for privatkopiering er administrasjonsandelen 10 prosent.

Andelen dekker indirekte kostnader (husleie, kontorutgifter, kompetanseheving) ved stillingene finansiert av vederlagsmidler og andel av lønn og andre kostnader for ansatte som jobber med regnskapsføring, utbetalinger og budsjettering av vederlagsmidler.

Tilskudd fra vederlagsmidlene

Her er en samlet oversikt over tilskudd fra vederlagsmidler i 2017-2021:

	2017	2018	2019	2020	2021
Institutt for Journalistikk	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
NJs reisestipend	1 200 000	1 200 000	1 500 000	1 500 000	1 120 000
Journalistfaglige konferanser	1 350 720	1 356 710	2 044 926	659 253	1 933 215
Konferansestipender	341 192	375 301	688 186	100 281	594 880
Fri-Stup	470 945	443 995	401 260	457 085	462 090
Lokallagene og NJ Frilans	1 094 050	911 964	1 775 338	737 266	857 015
Journalisten	0	0	0	1 650 000	2 034 000
Journalistpriser, stipend	40 000	48 654	159 503	173 882	90 000
Presseforbundet, kontingent	1 620 000	1 620 000	1 684 800	1 938 450	1 997 205
Direkte til rettighetshavere*	1 573 950	1 054 225	1 480 771	2 080 185	2 643 649
Diverse tilskudd		315 938	171 057	211 653	527 681
SUM	10 690 857	10 326 787	12 905 841	12 508 055	15 259 735

*Fra vederlaget for privatkopiering

Tilskudd til Institutt for Journalistikk

	2017	2018	2019	2020	2021
Tilskudd til IJ	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Institutt for Journalistikk har som formål å bidra til å heve kvaliteten på norsk journalistikk gjennom kurs og annen kompetanseheving. IJ har ti medarbeidere og holder til i Oslo.

IJ er finansiert av salgsinntekter, statsstøtte og tilskudd fra stifterne Norsk Journalistlag, Norsk Redaktørforening og Mediebedriftenes Landsforening.

IJ-kurs

Tradisjonelle IJ-kurs handler om skriving, dramaturgi, foto og video, etikk, research og bruk av ny digital teknologi.

	2017	2018	2019	2020	2021
Antall kurs	45	48	55	23	26
Antall deltakere	531	671	699	440	294

Bedriftskurs

Dette er kurs som IJ holder hos mediebedrifter og andre organisasjoner med interesse for journalistikk og beslektede tema.

	2017	2018	2019	2020	2021
Antall kurs	86	60	52	32	41
Antall deltakere	870	622	566	352	789

Samarbeidskurs

Dette er kurs som IJ holder sammen med, eller på vegne av, andre organisasjoner.

	2017	2018	2019	2020	2021
Antall kurs	20	17	19	22	33
Antall deltakere	254	225	309	273	388

Nettkurs

På oppdrag produserer IJ nettkurs innen flere journalistiske kjerneområder. Antall solgte kurs i 2020 var 431. I 2020 var antallet 683. IJ har i inngått abonnementsavtaler med TV 2 og Amedia, som tilbyr medarbeiderne IJs nettkurs i egne læringsapper.

NJs reisestipend

	2017	2018	2019	2020	2021
Samlet kostnad	1 200 000	1 200 000	1 500 000	1 500 000	1 120 000
Tildelte stipend	60	60	75	75	56

NJs reisestipend kan søkes av journalister, fotografer, tegnere og andre, fast ansatte eller frilansere, som jevnlig leverer redaksjonelt materiale til dags-, fag- og ukepressen, samt frilansere som leverer redaksjonelt materiale til kringkasting.

Stipend tildeles medlemmer av Norsk Journalistlag og andre rettighetshavere som representeres av Norsk Journalistlag i forhandlinger om vederlag.

Stipendet skal lyses ut i Journalisten. Annonsering utover dette skjer etter behov. Stipendet tildeles etter søknad. Ved tildeling blir det lagt vekt på søkerens ansiennitet i de medier som er omfattet av vederlagsordningene.

Landsmøtet i Norsk Journalistlag i 2005 fastsatte størrelsen på reisestipendene til kr 20 000.

Tilskudd til journalistfaglige konferanser

NJ bruker vederlagsmidler til journalistfaglige konferanser. Dels er det snakk om støtte til arrangementet, dels nyttes pengene til lønnsrefusjon og frikjøp av arrangører.

	2017	2018	2019	2020	2021
Arrangementsstøtte	1 290 785	1 303 450	2 024 926	658 125	1 839 568
Lønnsrefusjon/frikjøp	59 935	53 260	20 000	1 128	93 647
Samlet tilskudd	1 350 720	1 356 710	2 044 926	659 253	1 933 215

NJ yter også støtte i form av konferansestipender som kan dekke reise og konferanseavgift. Alle rettighetshavere kan søke støtte, uavhengig av om de er medlemmer eller ikke.

	2017	2018	2019	2020	2021
Konferansestipender	0	375 301	688 186	100 281	594 880
Antall stipender	0	0	120	1	118

Regionale konferanser

De regionale konferansene arrangeres av NJs lokallag og lokale redaktørforeninger. Alle rettighetshavere kan delta på like vilkår.

Flere konferanser er i perioden avlyst, grunnet pandemien. Tilskuddet fra NJ dekker store, påløpte kostnader som likevel måtte betales, som planleggingsmøter, hotell og reise.

Svarte Natta

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			447 620	14 125	250 000
Konferansestipender			46 793		255 161
Antall påmeldte			350		Avlyst
Antall stipend					43

Svarte Natta er en mediekonferanse for Nord-Norge, som holdes annethvert år i november i Tromsø. Konferansen samler først og fremst pressefolk fra Brønnøysund til Vardø.

Konferansen i 2021 ble avlyst på kort varsel. Mange hadde betalt reise og konferanseavgift. NJ krevde ikke stipender tilbake, da deltakelse ble flyttet til 2022.

Hellkonferansen

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		200 000	90 000		250 000
Konferansestipender					
Antall påmeldte		180	113	Avlyst	Avlyst
Stipend					

Hellkonferansen er en mediekonferanse for Trøndelag, som arrangeres i Stjørdal ved Trondheim. Fra 2020 arrangeres Hellkonferansen annethvert år, mot tidligere hvert år.

Konferansen i 2019 ble arrangert i nedskalert utgave, som mini-Hell. Konferansen i 2020 har vært utsatt flere ganger. Neste Hellkonferanse er planlagt til 2023.

Hellkonferansen fikk dekket utgifter som ikke kunne reverseres i 2021. Tilskudd for 2022 ble overført til konferansen i 2023.

Hautsstormen

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		200 000			250 000
Konferansestipender					86 667
Antall deltakere		292		Avlyst	146
Antall stipend					26

Hautsstormen er Vestlandets journalistkonferanse og arrangeres annethvert år på Flesland ved Bergen.

Hustri (tidligere Sommerkonferansen)

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		120 450			
Konferansestipender			2 490		
Antall deltakere		130	160		Avlyst
Antall stipend					

Hustri er Sørlandets journalistkonferanse og arrangeres i Kristiansand på høsten annethvert år. I 2021 ble konferansen Småhustri arrangert i stedet.

Gull & Gråstein

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			270 000		250 000
Konferansestipender					3 514
Antall deltakere			130		154
Antall stipend					4

Gull & Gråstein er den regionale mediekonferansen for Oslo og Østlandet og arrangeres annenhver høst i oddetallsår.

Konferansen ble i 2019 og 2021 avviklet i samarbeid med Landsseminaret for frilansere. 52 av de 154 deltakerne i 2021 var frilansere.

Andre journalistfaglige konferanserBarents Press

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			187 306		
Konferansestipender			36 281		30 000
Antall deltakere			120		
Antall stipend			10		

Barents Press er en ideell forening for journalister og redaktører i Barentsregionen, altså i grenseområdene mellom Norge, Sverige, Finland og Russland.

Barents Press-konferansen var et fysisk arrangement i 2019 og et digitalt i 2021. Landsseminar for

frilansere

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		130 000	130 000		200 000
Konferansestipender		50 000	50 000		
Antall deltakere					52
Antall stipend					

Det journalistfaglige seminaret for frilansere arrangeres i tilknytning til årsmøtet i NJ Frilans, men er åpent også for frilansere som ikke er medlemmer.

Seminaret ble i 2019 og 2021 arrangert i samarbeid med Gull & Gråstein. Hensikten er å gi frilanserne et større og bredere tilbud for en lavere kostnad.

Pressefotografenes klubb

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		200 000	180 000	135 000	135 000
Konferansestipender		21 412	31 348	4 691	0
Antall deltakere		151	170	140	140
Antall stipend			13	1	

Støtten gis i forbindelse med utdelingen av Årets Bilde. Arrangementet ble strømmet i 2020 og 2021. Et stort flertall av deltakerne er frilansere.

Radiodager

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			75 000	70 000	70 000
Konferansestipender					14 597
Antall deltakere					340
Antall stipend					4

Radiodager er en fagkonferanse for alle som arbeider med podkast, radio og lyd. Radiodager arrangeres av en frittstående, selvstendig forening i oktober annethvert år.

Fortellingens kraft

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			100 000		100 000
Konferansestipender			198 647		103 369
Antall deltakere			287		170
Antall stipend			36		21

Fortellingens kraft er en årlig konferanse om fortellende journalistikk. SKUP-

konferansen

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd		130 000	135 000	140 000	150 000
Konferansestipender		110 884	153 252	35 590	17 500
Antall deltakere		629	675	Avlyst	1295
Antall stipend			22		7

Stiftelsen for en Kritisk og Undersøkende Presse arrangerer hvert år en konferanse for å inspirere til undersøkende journalistikk. Konferansen deler ut SKUP-prisen.

SKUP-konferansen ble avlyst i 2020 og strømmet i 2021. Antall deltakere i 2021 er unike brukere som fulgte SKUP digitalt.

Data-SKUP

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd				25 000	25 000
Konferansestipender		8 365	28 213	25 000	45 073
Antall deltakere		210	251	610	220
Antall stipend			10		13

Data-SKUP er en årlig dagskonferanse i regi av SKUP-stiftelsen. Det er foredrag om saker som er basert på digitale verktøy, og det gis praktisk undervisning i digitale teknikker.

Konferansen ble avviklet digitalt i 2020. Antall deltakere er unike brukere. Nordic

Youth Media Days

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd				34 000	
Antall deltakere					

Studentkonferansen Nordic Youth Media Days ble i 2020 arrangert i København. NJ bevilget arrangementsstøtte og konferansestipend. Antall norske deltakere er ikke dokumentert.

Presseveteranene

	2017	2018	2019	2020	2021
Vederlagstilskudd			105 000	35 000	40 000
Antall deltakere			80		

Norsk Presseveteranlag er tidligere journalister og redaktører som samles til landsstevne hvert år. 80 deltok i 2019, stevnet var avlyst i 2020 og 2021 på grunn av pandemien.

Laget bidrar også til åpne møter og arrangementer i lokale seniorklubber. Øvrige

konferanser

	2017	2018	2019	2020	2021
Norsk Tidsskriftforening			75 000	80 000	80 000
Trondhjem Dokumentarfestival			60 000		80 000
PUFF konferansen - Fagpressen			75 000	80 000	
Karina Jensens minnefond				40 000	
Utsyn - Forum for Norsk Utenriks- og sikkerhetspolitikk				5 000	
Årets tidsskrift			45 000		
Kurs i sakprosa-kritikk			50 000		
SUM		323 000	305 000	205 000	160 000
Konferansestipender		60 640	64 568	35 000	0

Tilskudd til Fri-Stup

	2017	2018	2019	2020	2021
Tilskudd fra digital kopiering	179 500	179 500	179 500	179 500	179 500
Arbeidsgiverandelen	291 445	264 495	221 760	277 585	282 590
SUM	470 945	443 995	401 260	457 085	462 090

Alle medlemmer av NJ Frilans er med i Frilansernes Studiepermisjonsordning (Fri-Stup). Avgiften er kr 806 per år. Av dette betaler den enkelte frilanser selv kr 421, mens NJ dekker kr 385 fra vederlagsmidler. I tillegg yter NJ tilskudd fra vederlaget for digital kopiering.

Fri-Stups inntekter anvendes dels til kjøp av plasser på kollektive kurs, dels til støtte til individuelle studieopplegg.

Tilskudd til NJs lokallag og NJ Frilans

NJ bruker vederlagsmidler til å finansiere journalistfaglige aktiviteter i lokallag og NJ Frilans. Disse sammenkomstene er åpne for alle rettighetshavere.

	2017	2018	2019	2020	2021
Kveldsmøter		347 239	665 728	127 812	165 706
Dagssamlinger		-569	466 278	257 325	259 143
Flerdagssamlinger		213 517	334 572	129 374	171 530
Journalistpriser		80 247	69 089	86 250	107 427
Fotopriser		69 309	61 639	68 153	93 657
Andre prosjektkostnader		202 222	178 302	68 351	59 552
SUM NETTO TILDELING	1 094 050	911 964	1 775 338	737 266	857 015

Tilskudd til Journalisten

	2017	2018	2019	2020	2021
Journalisten	0	0	0	1 650 000	2 034 000

Fagbladet Journalisten eies av NJ. I 2020 fikk Journalisten et driftstilskudd på kr 3 300 000, hvorav 50 prosent ble belastet vederlagsfondet. I 2021 fikk Journalisten et driftstilskudd på kr 3 390 000, hvorav 60 prosent ble belastet vederlagsfondet.

Journalistens redaksjon består av redaktør, nyhetsjef og tre journalister som publiserer løpende på www.journalisten.no. Journalisten gir også ut to papirutgaver i året.

Journalisten tar mål av seg å dekke journalisters arbeidsvilkår og forskjeller i medie-Norge, belyse hvordan strukturelle endringer påvirker og endrer bransjen, samle mediefaglig og mediepolitisk debatt og gi en oversikt over de viktigste nyhetene fra mediebransjen.

Journalisten er et åpent nettsted for alle, uten abonnenter. Trafikk på

Journalisten, snitt per måned

	2017	2018	2019	2020	2021
Unike brukere	114 767	92 875	123 600	156 276	163 963
Sidevisninger	254 324	208 615	289 143	360 007	353 798

I 2020 ble Journalisten relansert på papir. To utgaver kom i 2020, to i 2021. Bladet trykkes i et opplag på 9000 og sendes alle NJ-medlemmer. 15-20 ikke-medlemmer er abonnenter.

Priser og stipend

	2018	2019	2020	2021
Den store journalistprisen, NJs andel	30 000	30 000	30 000	30 000
Kritikerprisen, Norsk Kritikerlag				20 000
Kritikerpris/kringkastingsstipend*	18 654	99 503	63 882	
Karina Jensen-stipend (fotojournalistikk)			80 000	40 000
Årets avistegning		30 000		
Sum journalistpriser og stipend	48 654	159 503	173 882	90 000

Kontingent til Norsk Presseforbund

	2017	2018	2019	2020	2021
Presseforbundet, kontingent	1 620 000	1 620 000	1 684 800	1 938 450	1 997 205

Deler av kontingenten dekkes av midler fra Bibliotekvederlaget.

Norsk Presseforbund er en paraplyorganisasjon for frie redaktørstyrte medier, herunder redaktører, journalister og utgivere, som følger Vær Varsom-plakaten og Redaktørplakaten.

Medlemmene i NP er selvstendige presseorganisasjoner som Norsk Journalistlag, Norsk Redaktørforening, Mediebedriftenes Landsforening, Fagpressen, NRK og TV 2.

Gjennom arbeidet med presseetikk og for et åpnere samfunn skal NP ivareta og forsvare ytringsfriheten og pressefriheten, for å styrke den frie presse.

Pressens Faglige Utvalg er NPs selvdømmeorgan, som behandler klager mot medier. Pressens Offentlighetsutvalg i NP arbeider med åpenhet, offentlighet og innsynsrett.

Utbetalinger til rettighetshaverne

	2017	2018	2019	2020	2021
Direkte til rettighetshavere	1 573 950	1 054 225	1 480 771	2 080 185	2 643 649

Privatkopieringsvederlaget fra Norwaco fordeles innenfor kategoriene film (drama), TV- serier, dokumentar/fakta, underholdning, nyheter/sport, radio/podkast.

At midlene skal fordeles, utlyses offentlig. NJ-medlemmer og ikke-medlemmer stiller likt. Vederlaget fordeles individuelt til rettighetshavere etter søknad.

Aktiviteter i NJ finansiert av vederlagsmidler

Her er en samlet oversikt over aktiviteter finansiert av vederlagsmidler i 2017-2021:

	2017	2018	2019	2020	2021
Kurs og konferansestipend, frilansere	688 010	713 380	611 055	529 483	688 653
IJ-kurs, arbeidsledige	59 677	68 228	41 392	35 447	10 200
Kurs for rettighetshavere*	56 223	727 874	1 012 917	0	0
Stillinger i NJ	1 970 006	1 993 079	2 502 618	2 764 142	3 264 633
Pressens Hus	0	0	0	145 068	488 584
Arendalsuka	50 278	41 565	69 134	9 125	91 221
Jubileumsbok	0	0	0	191 957	335 779
SUM	2 824 194	3 544 126	4 237 116	3 675 222	4 879 070

*til kulturarvvederlag/NRK arkiv-vederlag

Kurs og reisestipend for frilansere

	2017	2018	2019	2020	2021
IJ-kurs for frilansere	469 262	464 822	469 500	418 722	468 877
NJ-kurs for frilansere	159 596	169 817	77 254	110 761	191 953
Konferansestipend	55 836	50 374	64 301	0	27 823
Sum	688 010	713 380	611 055	529 483	688 653

Kurs og konferansestipend til frilansere ble før finansiert av vederlaget for digital kopiering. Da dette er blitt lavere, blir kurs og stipend delfinansiert av kopi- og kabelvederlag.

Kurs hos IJ for arbeidsledige

	2017	2018	2019	2020	2021
IJ-kurs for arbeidsledige	59 677	68 228	41 392	35 447	10 200

Kr 100 000 overføres hvert år til IJ, til kurs for arbeidsledige. Ubrukte midler tilbakeføres ved årets slutt.

Kurs for rettighetshavere

Kurs for rettighetshavere til kulturarvvederlag og NRK arkiv-vederlag er kurs for journalister i NRK. NRK holder kursene for NJ.

Stillinger finansiert av vederlagsmidler

	2017	2018	2019	2020	2021
Bistand, opphavsrett	1 231 683	1 129 303	1 240 040	1 211 959	1 393 306
Bistand, medierett	738 323	770 230	813 869	800 735	896 763
Bistand, konferanser og lag	0	93 546	448 709	751 448	974 564
SUM	1 970 006	1 993 079	2 502 618	2 764 142	3 264 633

NJ har tre stillinger som er finansiert av vederlagsmidler: En 90 % opphavsrettsstilling, en 60 % medierettsstilling og en 100 % stilling som arrangementsansvarlig.

Bare arrangementsstillingen er konkret koplet til en person, som bistår lokale krefter i samordning og planlegging av regionale journalistfaglige konferanser.

De to øvrige stillingene omfatter juridisk bistand til medlemmer og ikke-medlemmer, som henvender seg til NJ om opphavsrett og medierettslige spørsmål.

Pressens Hus

	2017	2018	2019	2020	2021
Pressens Hus	0	0	0	145 068	488 584

Pressens Hus i Oslo åpnet våren 2021. Elleve organisasjoner og bedrifter i mediebransjen holder til i huset, som er åpent for alle og har lokaler for møter, utstillinger og kurs.

Vederlagsmidlene delfinansierer husleie og andre driftskostnader, inventar, teknisk utstyr og datalinjer, samt daglig leder og resepsjon. Etterhvert forventes leieinntekter i retur.

Blant arrangementene har vært Fagpressedagen, MBLs lederskole, Gull & Gråstein, NPs åpenhetsseminar, SKUPs International Masterclass, Redaktørforeningens høstmøte.

Arendalsuka

	2017	2018	2019	2020	2021
Arendalsuka	50 278	41 565	69 134	9 125	91 221

Arendalsuka er møteplass og debattarena for aktører innen politikk, samfunns- og næringsliv. Rundt 1000 arrangementer og 200 stands fyller byen fem augstdager hvert år.

NJ deltar for å bedre journalistikkens betingelser. Det skjer gjennom debattmøter og påvirkningsarbeid overfor kultur- og mediepolitikere og ledelsen i mediehusene.

Jubileumsbok

	2017	2018	2019	2020	2021
Jubileumsbok				191 957	335 779

I forbindelse med 75 års jubileet i 2021 ga NJ ut boken «Fra Tostrup til Teams – Journalister i dataalderen – deadline døgnet rundt», av Alf Skjeseth. Boken deles ut gratis.

Oslo 21. september 2022